

Уперше мені розповіла про них місіс Мей. Ні, не мені. Хіба це могла бути я — нечемна свавільна дикунка, що зиркала спідлоба та скрипіла зубами?! Певно, її звали Кейт. Авжеж, Кейт. Утім, байдуже: вона нечасто з'являтиметься в цій історії.

Місіс Мей займала дві кімнати в батьківському будинку Кейт у Лондоні. Гадаю, вона доводилась їм далекою родичкою. Її спальня розташовувалась на другому поверсі, а у вітальні раніше накривали сніданки. У таких кімнатах чудово снідати рано-вранці, коли сонячні зайчики вистрибують на тостах із джемом. А після обіду вони зникають, залишаючи по собі лише дивне сріблясте, наче сутінкове, світло — і є в ньому щось невловно сумне. Та в дитинстві Кейт подобалось усе сумне. Вона скрадалась навшпиньки до вітальні місіс Мей перед вечірнім чаюванням, і жінка вчила її плести гачком.

Місіс Мей була вже старою, отож її суглоби кепсько згиналися, а ще вона була... ні, не вимогливою... натомість мала якусь внутрішню впевненість. Поряд із нею Кейт ніколи не поводитись як неохайна запальна дикунка, і місіс Мей навчала її багатьох речей, окрім плетіння гачком: як скручувати вовну в яйцюватий клубок; як штопати рівенькими стібками; як навести лад у шухляді та загорнути речі у шурхітливий папір від пилу.

— Чому затихла, дитинко? — одного разу запитала місіс Мей дівчинку. Кейт сиділа низько схилившись на пуфіку. — Що з тобою? Язика проковтнула?

— Ні, — відповіла Кейт, крутячи ґудзика на черевіку, — я загубила гачок...

(Разом із місіс Мей вони шили картату вовняну ковдру; і ще мусили сплести тридцять квадратів.)

— Пам'ятаю, куди поклала його, — квапливо додала дівчинка. — Я залишила його на нижній полиці книжкової шафи, поряд із ліжком.

— На нижній полиці? — перепитала місіс Мей; її гачок розмірено рухався та яскрів у коминковому полум'ї. — Біля підлоги?

— Так, — підтвердила Кейт, — але ж я шукала і на підлозі, і під килимком... — скрізь. Клубок вовни, як і перше, на місці. Саме там, де я його лишила.

— О люба! — вигукнула місіс Мей. — Тільки не кажи, що вони є і в цьому будинку!

— Хто вони? — очі Кейт спалахнули цікавістю.

— Роздобудьки, — відказала місіс Мей, і в присмерку здалося, що жінка посміхнулась.

Кейт витріщилась на неї з острахом:

— Н-невже вони існують?

— Вони?..

Кейт змигнула.

— Ну, істоти, що ховаються у будинку, і... беруть чужі речі?

— А ти як гадаєш? — Місіс Мей відклала шитво.

— Не знаю, — Кейт дивилась убік та щосили смикала ґудзик на черевіку. — Їх не може бути. Хоча... — вона підвела голову. — Хоча подеколи я думаю, що вони мають існувати.

— Чому? — уточнила місіс Мей.

— Через усі ті зниклі речі... Англійські шпильки, наприклад. Цілі фабрики виготовляють шпильки, і щодня

люди купляють шпильки, а проте їх ніколи немає наповхвату, коли вони потрібні. Де вони? Саме зараз, цієї миті? Куди заподілися? Чи, приміром, голки! — палко продовжувала дівчинка. — Усі голки, які будь-коли придбала моя мати, — їх мають бути сотні... Не можуть же вони просто собі лежати десь у будинку?..

— Ні, просто лежати не можуть, — кивнула місіс Мей.

— Та й решта дрібниць, що ми зазвичай купуємо... знов і знов. Олівці та сірникові коробки, сургуч та гребінці, канцелярські кнопки та наперстки...

— А ще капелюшні пришпильки, — додала місіс Мей, — і промокальний папір.

— Так, і промокальний папір, — погодилась Кейт, — але ж не капелюшні пришпильки!

— Ось тут ти помиляєшся, — заперечила жінка й знов узялась до роботи. — Капелюшні пришпильки їм конче потрібні.

Кейт спантеличилась.

— Потрібні? — повторила вона. — Нащо?

— Ну, насправді, є дві причини. По-перше, капелюшна пришпилька — чудова зброя, а по-друге... — місіс Мей раптово розсміялася. — Це звучить як маячня, і... — вона вагалася, — було хтозна-коли!

— Розкажіть мені, — попросила Кейт, — розкажіть, звідки ви знаєте про капелюшні пришпильки. Ви коли-небудь бачили їх?

Місіс Мей скинула дівчинку здивованим поглядом.

— Авжеж!

— Не капелюшні пришпильки! — нетерпеливилась Кейт. — А цих... як ви їх назвали... роздобудьків?

Місіс Мей глибоко зітхнула й випалила на одному подиху:

— Ні, жодного ніколи не бачила!

— Ну тоді хтось інший бачив, — гарячковито вигукнула Кейт, — і вам відомо про це. Авжеж!

— Тихіше, не треба кричати! — місіс Мей поглянула вниз, на звернуте до неї обличчя, і відвела очі. — У мене був брат, — нерішуче розпочала вона.

Кейт здерлась на пуфик із ногами.

— І він їх бачив!

— Не впевнена, — місіс Мей похитала головою. — Справді, не впевнена! — Вона розрівняла шитво на колінах. — Він полюбляв нас дражнити і розповідав неймовірні історії — мені та моїй сестрі. Його вбили, — додала вона тихіше, — багато років тому, на північно-західному кордоні. Він був офіцером і загинув, як то кажуть, смертю героя...

— Він був вашим єдиним братом?

— Так, молодшим братом. Гадаю, саме тому... — вона на мить замислилась, усе ще посміхаючись своїм думкам, — він розповідав нам усілякі фантастичні історії. Він трохи заздрих, що ми були старші від нього та ліпше вміли читати. Йому кортіло вразити, нас, здивувати, а може, й наполохати. А проте... — погляд місіс Мей зупинився на полум'ї, — було дещо у його оповідках... можливо, тому, що нас виховували в Індії — країні таємниць, легенд та чарів... І це змушувало нас вірити: він бачив те, чого інші люди не помічали. Іноді він вочевидь морочив нам голови, але інколи... ми достеменно не знали.

Вона нахилилась уперед і, як завжди, акуратно змахнула щіточкою розсипаний попіл під коминкові ґрати. Відтак, усе ще тримаючи в руці щіточку, жінка знов прикипіла поглядом до вогнища.

— Він був не надто міцним хлопчиком. Першого разу, коли він повернувся з Індії додому, в Англію, то захворів на ревматизм. Він пропустив цілий семестр у школі, і його відіслали одужувати в сільську місцевість, до двоюрідної бабці. Згодом я також поїхала туди. Це був химерний старовинний будинок, — місіс Мей повісила щітку на латунний гачок, витерла руки хусточкою та знов узялась за шитво. — Краще засвіти лампу, — попросила вона.